

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK JÁNOS.
POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
Dr. BOROSS LAJOS,
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Az alkotmány.

— nov. 25.

Ha a jelek nem csalnak vagy egyéb csalás nincs a dologban, nem-sokára nagy keresztelő lesz Európában. Gyönyörű vigasság, elsőosztályu lakodalom. Szentpétervárott ugy eshetik, egy pár hónap mulva egy újszülött alkotmányt tartanak keresztvizre. II. Miklós czár egyet ránt a palástján és mint a népjog hőse áll a historia szinpadán, lesz muszka konstituczió, muszka parlament, muszka kormány, boldog lesz az orosz és olyan előkelő, hogy ezen-tul faggyugyertya helyett villamos körtét eszik csemegének.

De nemcsak az orosz lesz boldog, boldog lesz a többi ember is mind, akit együttvéve civilizált világnak vagy más szóval, művelt emberiségnek neveznek. Majd olvasunk rapszodiákat a magas északon föllobogó szabadságról, himnuszokat a haladó eszmék iöltartózhatatlan diadaláról, drámai költeményeket a korhadó zsarnokság óhatatlan összeomlásáról. Becsületes és igazlelkü emberek, akiknek a szívében a szabadság, az ember, a jog és a haza szeretetének szent tüze ég, mámorosak lesznek az öröm lelkesedésétől, örülni fognak a historikusok, örülni fognak a népek és egy pillantást vetve boldogan ujjongó nemzetére, egy másikat meg lefelé, délkeletre, a legsöndesebben,

de nevető lélekkel örülni fog maga a szent czár, Romanov Miklós.

Es arra, hogy nevéssen a lelke, ha ünnepi komolyság ül is az arcán, bizony van oka bőségesen ő szent felségének. Tudós elmék, a historia lélektanáriai gyönyörűen ki fogják fejteni az orosz alkotmány születésének logikáját. Be fogják bizonyítani, hogy a létrejötté történeti szükség volt, természetes következése az eszmék hódító fejlődésének, az emberi jogok folyton terjedő átérzésének, az emberiség öntudatban való állandó gyarapodásának, amely a milliók egyért zsarnoki tételét többé igának a maga nyakán tűrni nem hajlandó. Ki fogják fejteni, hogy ez az, aminek kényszerítő hatalma a czári zsarnokság kemény derekát megtörte és a diadalmasan fölemelkedő népjogelőtti hódolásra kényszerítette.

Minden bizonyára ki fogják fejteni és e fejtegetésekben bizonyára igazság lesz és nemes erkölcs. Romanov Miklós azonban mégse fog elbusulni rajtuk, mert ha nem is akadémikus ő felsége: a muszka czárnak is van magához való esze. A historia nemcsak a népeknek szolgál példában okulással, tanulással, hanem a fejedelmeknek is és ha a népek vigasztalására is vannak tanulságai, kedveskedik az uralkodóknak is olyanokkal, amelyek földerithetik aggodásra hajló lelküket.

Ha az orosz czár immáron hajlandó alkotmányt adni az ő népének, ez jelenthet olyasmit is, amiért majd ünnepelni fogják, de jelenthet egyebet is. Azt, hogy ez az alkotmány korántsem olyan veszedelmes egy czárnak, mint amilyen kívánatos egy népnek. Epen azért legfőlebb csak addig veszedelmes, amig — meg nem adják. De ha már megadták, a czár hatalma bizony észre se kell, hogy vegye, ha akkora pecsét lóg is rajta, mint egy ágyukerék.

Az alkotmány kétségtelenül jó a népnek, mert örül neki, de jó lehet a czárnak is, mert ettől ugyan továbbra is azt teheti, amit ő akar, csak hogy — komótosabban. Van, aki a munkáját helyette végezze és van, aki a felelősséget helyette viselje. És ha esetleg ugy fordulna a sor, hogy ennek az akaratnak mégis az utjába kerül valami alkalmatlan paragrafus, házszabály vagy más efféle, ne busuljon Romanov, mindig ad neki a Gondviselés vaskezü excellenciás urat párvával is, aki ezt az okvetetlenkedő paragrafust alkotmányosan és a népakarat szent nevében az utból elrugja.

Ne ijedezzen hát az alkotmánytól a minden oroszok korlátlan hatalmu ura. Vessen egy pilantást a történetükre, nem is az ujak, a frissiben termeltek és kipróbálatlanok történetére, hanem a legrégebbekére, a rangban legidősebbekére, az ezer

Tamás János esete.

Irta: Zih Sándorné.

A komor, hideg téli éjszakában ugyan csak siet a sürgős parancsesal káplár Tamás János a kapitány urat felkeresni.

Egy-két szóval említette is, de meg anélkül is tudott dolog volt, hogy hol szokta az éjszakáit tölteni a mulató kapitány, — valamelyik kávéházban.

Nem érzi most a hideget káplár Tamás János, akármilyen keményen csapkodja is a havat arcába a goromba szél.

Nem érzi, mert belülről hevíti egy meleg, örömteli érzés: holnap megy szabadságra haza, a családjához.

Boldogan forgatja eszébe azt a nagy jelentőségű esetet, hogy a kis Jánoska már beszélni is tud. Azt mondja, hogy ne bá, meg puly, puly és cziez. Így dicsekedett el mindezekről a felesége egy hosszú levélben Tamás Jánosnak.

Mert János katonasorban levő állapota dacára már nős, gyermekes ember volt. Ugy esett a dolog, hogy a Kovács Péterék Juliskája nagyon szép lány volt, ő meg szemrevaló legény, de hát mivel bevették

katonának, úgy biztosította magának a szép Juliska szívét, hogy egy hónappal a berukkolás előtt megesküdtek. A menyecske aztán otthon maradt továbbra is a szülei háznál, hűséges szeretettel immár másodmagával várva haza a katonaságból az urát.

Oh az a gyermek, az a kedves kis gyöngő jószág, meg az a szépséges piruló menyecske! mennyi boldogsággal tölti el még a rájuk való gondolás is Tamás János szívét, s még csak fokozza ezt a kellemes érzést a fényárban tündöklő terem melegsége, a hova a zord utcáról belépvén, immár megtalálta a kapitány urat.

A sürgős jelentés tartalmánem nagy örömet okozhatott a kapitánynak, mert bosszusan fordult a melléte ülő kisasszonyhoz, s nagy buzgalommal tárgyalták a dolgot.

Tamás János feszes magatartással állott a finom csemegékkel, üvegekkel meg rakott asztal előtt, várva a kapitány ur parancsát.

Kíváncsian vette szemügyre az asztalon szétszórtan heverő czukorsüteményeket, narancsokat, a csillogó zománccezal bevont déli gyümölcsök halmazát, s hirtelen nagyot gondolt Tamás János.

Holnap haza megy övéihez. Milyen jó

volna, ha ebből a sok gyereknek való nyálkságból vihetne haza a kis Janesi fiúnak. De hát kéni restel, nem igen hajlik az ő természete ahoz, inkább... hiszen nem néz ide senki... elkezdte zsebre rakogatni a mutatós édességeket. Hiszen semmi egyéb ez, mint legény virtus, csináltak ők már ennél különb heceket is suhancz korukban.

De most hirtelen a lélegzete is eláll ijedtében Tamás Jánosnak. A kisasszony felugrik és tolvajt kiált, a pinczerek pillanat alatt összeszaiadnak; egy már fogja is a legény gallérját, a másik meg szedegeti elő a bőkabát zsebéből a sülyesztett holmit, míg a többi kárörvendő vigyorgással lesi, mi minden kerül elő: cifra skatulya tele mandulával, malaga szőlővel, piros hamvas gyümölcsök, meg színes gyönyörű czukorkák és többefélék.

Egy szemfüles piccoló rendőrt is akar szaladni, de a kapitány nem engedi, hanem haragosan fordul a reszkető katonához:

— Gazember, hát kinek akartad te ezeket lopni, mi?

Tamás János nem mer szólni. Remegve érzi most már, hogy még sem olyan egyszerű lesz ez, amilyenek ő eddig tar-

esztendő viharában, százezrek vére hullásával megszentelt, alkotmányok történetére és egyszerre el fog mulni minden aggodalma.

A politikai válság.

— november 25.

Andrássy Gyula gróf nyílt levelének tartalmát a politikusok pártállásuk szerint itélik meg, de az egész ellenzék nagy megnyugvással vette tudomásul Andrássynak abbéli nyilatkozatát, hogy a képviselőháznak mult pénteken hozott határozatát érvényesnek el nem ismeri és ebben a pontban teljesen egyetért az ellenzékkel.

A szövetszertett ellenzék vezérő bizottsága tegnap délelőtt értekezletet tartott, a melyen azonban határozatot nem hoztak, hanem abban állapodtak meg, hogy ma délután újabb értekezletet tartanak.

Sok szó esett ellenzéki körökben Tiszta István grófnak arról az elhatározásáról, hogy Nagyváradra utazik és résztvesz a biharmegyei szabadelvű párt gyűlésén. A nagyváradi ellenzék, mint azt tegnapi táviratunkban említettük, ugyan-e napon népgyűlést tart.

A szövetszertett ellenzékhez ma is számos üdvözlő távirat és levél érkezett. Üdvözlők ma a szövetszertett ellenzékét a kézdivásárhelyi-várfalusi, rákospatolai, nagyenyedi, kisvárdai és háromszékvármegyei függetlenségi pártok, a békéscsabai ellenzéki pártok és a sárospataki főiskolák ifjúsága. Pozsonyból a következő távirat érkezett Kossuth Ferenczhez, mint a vezérő bizottság elnökéhez:

— Legszentebb kötelességünket teljesítjük, midőn az alkotmányserelmünk orvoslására egyesült ellenzéknek emberföltötti működéséhez szívvel lélekkel csatlakozunk. A pozsonyi királyi jogakadémia hazafias és független érzelmű polgársága.

Hajduböszörményből Benedek Jánoshoz a következő távirat érkezett:

A hajduböszörményi függetlenségi polgárság szívvel lélekkel üdvözlő képviselő

totta az ilyen csinyeket. Keservesen érzi, hogy most már vége a hazamenésnek is, a Jancsi fiu hiába gögösiél, nem gyönyörködik ő már abba. Szinte aifutja szeméit a könny, mikor újból rárivall a kapitány ur.

— A szeretődnek loptad, he?

— Alásan jelentem a kapitány urnak, a Jancsi fiunak akartam vinni — hebegi a legény, holnap szabadságra megyek, és azt gondoltam hogy ez gyereknek való csemege lenne.

— Ki az a Jancsi fiu, testvéred vagy mid? kérdezi engesztelékenyebben a kapitány.

— A fiam, jelentem alásan a kapitány urnak. Már elmúlt egy éves, beszélni is tud, azt mondja, hogy puly-puly, meg czicz, dadogja a legény. — Zavarában elmondja azt a gyereknek illő gügyögő szót is, ami az ő szívéit teljes gyönyörűséggel töltvén el, most a szájára toltult s biz' elég fonákul hangzott, mosolyra ingerelvén a kapitány urat is.

— A szeretődjének a porontya — szellemeskedett a kisasszony a kapitányra mosolyogva.

— Megkövetem alásan a kisasszonyt, vagy asszonyságot, vagy nem tudom minek tiszteljem — feleli most egész önrzertes bátorsággal a legény — Juliska nekem becsületes esküdött feleségem!

A kisasszony mintha duzzogott, vagy szégyellősködött volna, elhuzódott, a kapitány ur pedig felállott.

— Most jöss velem és — folytatta hangosabban, mintegy magyarázatul a történendőket kíváncsian váró pinczérhadnak

urat és a szövetszertett ellenzékét egyenkint és összesen alkotmányunkért folytatott hazafias küzdelemben. Hősiesen munkásságunkhoz kitartást, sikert és Isten áldását kívánja.

Dobó Sándor,
titkár.

Kármán János,
pártelnök.

Eötvös Károly nyíltlevele Széll Kálmánhoz.

— november 25.

Eötvös Károly a következő nyílt levelet intézte Széll Kálmánhoz:

Tisztelt barátom!

Bocsáss meg a bizalmas szóért. Közel negyven év óta vagyunk a közélet munkásai. Ez idő nagy részét a törvényhozásban töltöttük el. Mig Deák Ferencz élt, addig egy tábor harcosai voltunk. Mind a ketten számot tudtunk adni arról, miért váltak szét utaink.

Tiszteilek, becsüllek, bizom benned, pedig kormányodnak elszánt ellenzéke voltam. Minden kérdésben ellenkezhetett nézetünk, de az alkotmány szentségének és sérthetlenségének kérdésében egyetértettünk. Te becsülettel megtartottad az alkotmányt, pedig nehéz föllegek borongtak a te kormányzásod fölött is.

Ország élén álló férfiu sohase látott engem valamit kérni, vagy valamit elfogadni. Te se. De most hozzád fordulok, a kis ember a nagyhoz, a közvitéz a vezérhez. E szavakban ne láss alszerénykedést.

Ne válj meg törvényhozó állásodtól, ne tedd le képviselői tisztetted.

Országunk súlyos jövő előtt áll, alkotmányunk válságba jutott. Nem bölcsesség és hazafiág vezeti a kormányt, hanem ördög és bosszúérzet. Minden jó emberre, minden hazafira szüksége van elárult nemzetünknek.

Magad hirdetted, — s hited erős volt és tiszta — hogy te Deák Ferencz hagyományainak vagy hű örököse. Deák pedig azt mondta, hogy az igazságért akkor is küzdenünk kell, amikor a győzelemnek már minden reménye elenyészett.

— majd megkapod a magadét! Kint metsző hideg fogadja őket, a szél dühösen vagdolja a havat arcukba. A kapitány nem tud szabadulni valami megindító érzelemtől. Folyton meg-megújul képzeletében a kávéházi jelenet: a szegény katona rémült arca, amint zavartan dadogja: puly-puly, meg czicz.

Nem is veszi a kaszárnya felé az útját, hanem önkénytelenül haza felé tart. Haza, öreg édesanyja magános tűzhelyéhez, ahova ő olyan ritkán szokott menni, de a hol őt meleg szeretettel várják mindig.

Olyan jó esik most neki, hogy az öreg matróna ablakában világosságot lát, ébren találja hát. Majdnem elfelejtkezett Tamás Jánosról, pedig az nyomon követte, olyan keserű megadással, mintha egész kis boldog világát egy mennykőcsapás zuzta volna össze, s neki mindene oda veszett volna.

A kapitány becsengetett, aztán oda fordult Tamás Jánoshoz:

— Tanuld meg, hogy az olyan embernek, akinek becsületes, esküdött felesége, meg nagy fia van, gyalázat lopni. Hanem ha valamit akarsz a fiadnak holnap haza vinni, hát veszel neki ezen...

Tamás János azt se tudta, hova tűnt el a jóságos kapitány ur, mert ő az egész valójában olyan mennyei örömet érzett arra a szóra, hogy holnap haza mehet, hogy szinte öntudatát vesztette a boldogságtól, s csak szorongatta a kezébe nyomott aranyat.

Elenyészett-e már a te reményed? A miénk még megvan. Még az enyém is, pedig az én kétségeim a legnagyobbak.

A hatalom összetörte az alkotmány alapkövét, a szólásszabadságot s ha győző erővel nem állunk utjába, összetöri a kerületek választójogát is. Hiába övezi a képviselőt a kerület bizalma, — a hatalom azt mondhatja: ez a képviselő nekem nem tetszik, hallgasson el, különben a törvényhozás termékből kihurcoltatom.

Emlékszel-e a nemzet történetére, hogy már volt ilyen esetünk? Emlékszel-e, hogy V. Ferdinánd egyik gonosztevő kormányára Pestvármegye egyik követét. Ráday Gedeon grófot, kizárta a törvényhozásból, mert a bátor honfiszó, melyet ajkán kiejtett, nem tetszett annak a kormánynak?

Most a kormány romlott többség segítségével nem egy képviselőt zárhat ki, hanem a nemzet minden szószólóját eltávolíthatja. — Itt van összetörve az alkotmány alapköve. Ez a borzasztó igazság a hatalomnak mind az a zsivaja, amely most e körül zug, csak ámitás, csak nyomorult menetegetődzés, álnokság, csak a nemzet megbódítása.

S emlékszel-e, mit tett Deák Ferencz akkor? Pedig csak egyetlen követről volt szó. Keserűbb és fenségesebb harcot még nem látott hazánk törvényhozása, mint aminőt akkor Deák folytatott. De elhagyta-e a csatát? Letette-e a fegyvert? Elmenekült-e a magányba hit- és reményvesztett, csüggeteg lélekkel? Minden érzet közt nem a kötelesség érzete volt-e benne a leg-erősebb?

Tisztelt barátom!

Jöjj vissza! Állj csatasorba! Köztünk vagy külön, de valunk harcolj s a harcban vezess bennünket. És vezess azt a szerencsétlen többséget, mely most egy ördögnek van hatalmában. Annak a többségnek vezére voltál, lelke voltál éveken át, most is lesz kebelében, aki hallgatni fog rád.

Mentsük meg az alkotmányt!

Mi marad nemzetünknek, ha ezt is eltiporják? A királyi hatalmat szédítő magasra emeltük, fejünkön gázol már. A hadsereget urrá tettük magunk fölött, alig van jogunk hozzászólani. Nemzetközi állami létünk elenyészett, itthon nemzetiségek ádáz gyűlölete van felszítva ellenünk; — anyagi erőnk, vagyoni jólétünk fogyatékán. Csak alkotmányunk volt még meg s ebben küzdő erőnk. Mi marad, ha ennek is vége?

Jöjj vissza!

A te kötelességed még nagyobb, mint a miénk. Te vezére voltál nemzetednek s első tanácsadója a királynak. A király már agg; napja hanyatlóban. Ne engedd, hogy harcra keljen a hűséges, de kifosztott magyar nemzettel.

Csonka, béna maradsz, ha kivonulsz a képviselők sorából! Még gonoszabbidők is jönnek ránk, mint a mostani. Lehetetlen hogy hallgass. De ha kívülről emelsz szót, csak a pusztában kiáltott szó lesz.

Most nem vagy országunk kormányának élén, most eljuthat hozzád a függetlenségi elvek szerény közharcosának szava is. S jusson eszedbe, hogy én nemzedékünk egyszerű krónikása is vagyok s szavam itt-ott még akkor is elhangzik, amikor már régen porladunk. S nem feledik el, hogy amikor a hazát veszély fenyegette, a régi idők bajtársi barátságából ifjukorunk küzdelmeinek emlékéből volt hozzád egy bizalmas kéréssem:

Dicsőn végezd közpályádat!

Eötvös Károly.

Országos kereskedői nyugdíjintézet.

— november 25.

Hary Árpád tordai kereskedő és Sziláma Ottó vármegyei tisztviselő indit-

ványt tettek egy kereskedői nyugdíjintézmény létesítése érdekében. Az érdekes indítvány a nyugdíjintézmény tervét így vázolja:

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy az önálló kereskedőknek körülbelül háromnegyed része késő vénségre, öregségre, mikor már munkát végezni sem képes, tönkre megy, elszegényedik. Nagyon ritka eset, hogy egy kereskedő nagyobb vagyona tegyen szert, ellenben a leggyakrabban azt látjuk, hogy a kereskedő 10—15—20 évig vezetve üzletét, tönkremegy, befektetett vagyonát felemészti és akkor, midőn a gyermekei neveltetése, a terhes családfenntartás a legtöbb anyagi áldozatot követelne, minden segítség nélkül, elszegényedve, kenyér nélkül marad s a legtöbbnek még a legszegényebb kereskedőhöz sem méltó foglalkozásokkal kell napról-napra tengetniök életüket vagy pedig a mások terhére kell lenniök.

A kereskedelmi alkalmazottak helyzetét tekintve, még szomorubb állapotokat észlelünk. Ma nem áll egyéb a kereskedelmi alkalmazottak előtt, mint életük javát a mások szolgálatában szerény fizetésért, bérért eltölteni, öregségükre pedig a koldusbotra kilátásuk van. Mert ugyan ki alkalmazna üzletében korosabb, fizikai és szellemi erejében is meggyöngült egyéneket, mikor tömegesen ajánkoznak fiatalabb és kitartóbb munkaerők?

S épp ezt mindegyikük jól tudva, önállósítani igyekszik magát, fél az idő előrehaladottságától, akármilyen kicsinyes jövő elé nem néző, legtöbbször egészségtelen üzlethez kezd s nemcsak pénzeszközét és nevét veszi bele, hanem egészségtelen üzletével a már meglévő régiebb és jobb bázison nyugvó üzleteket is rontja, megingatja, sokszor pedig hitele kihasználása által hitelezőit, esetleg minden rossz szándék nélkül megkárosítja. S minden e bajok a leggyökeresebben és legelőnyösebben segítene egy nyugdíj, illetőleg segélyintézet.

E célra szükséges volna egy központi nyugdíjintézet, mely szövetkezési alapon létesülne, úgy, hogy tőkét nem másoknál helyezné el gyümölcsösztetés végett, hanem saját banküzletében hitelszerű betétekkel gyümölcsösztetné. Az intézmény célja lenne: tagjainak a kölcsönösség alapján nyugdíjat, munkaképtelenségük esetén munkaképtelenségi járadékot, özvegyeiknek nyugdíjat és árváinak nevelési járadékot biztosítani. Az intézet tagjai lehetnek kereskedők, kereskedelmi alkalmazottak, vállalkozók, nagyiparosok, kisiparosok, kik nyílt üzlettel bírnak és a kereskedelmi és ipari vállalatok tisztviselői.

TARKASÁGOK.

Az én fiam . . .

(Két öreg ur üldögél a kávéházi márványasztal mellett.)

Egyik: Mondhatom barátom, hogy büszke vagyok az én fiamra. — Mese gyerek az Elek. Ha hallanád, hogy szaval...

Másik: Nincs szerencsém ismerni közelebből az uramócsómet. Lehet, hogy egyes fiatal ember; de kétségbe vonom, hogy az én Jakabomnak a nyomába léphetne.

Hát én sem voltam utolsó fiatal ember, barátom, de az én Jakabomnak nem találod párját. A férfi szépség mintaképe... naponta kap szerelmi ajánlatokat, jó nevű színésznőkről, tisztességes leányoktól és özvegyektől. Es ha látnád, hogy viv... utólrhetetlen gyerek.

Egyik: No hát az én Elekem is oda szokott vágni, ahova épen kedve tartja. Tegnapelőtt vivott meg báró Kardlapossyval.

Másik: Bandi meg tegnap lőtte le a hetyke Veszedelemssy kapitányt.

Egyik: No igen; de nem hiszem, hogy fiad olyan hajlamot érezzen a költészet iránt, mint az én Elekem. Csak úgy pattognak a rimeit...

Másik (fitymálva): Bandinak is pattogni szoktak. Tegnap fejezte be a „Csokonai második szülőháza” című prologját. Harminczöt strófából áll, barátom. A Csokonai-kör megbizásából írta.

Egyik: No az én fiam csak a Kisfaludi-társaság számára szokott verselni. Most fejezte be a „Kökényszem áldozata” című balladáját.

Másik: És ami fő, Bandi kitünően lovagol. Első lovas...

Egyik: Elek produktiókat is végez a ló hátán. Nyaktörő...

Másik: Henrynek Bandi idomította a hóróját.

Egyik (idegen): Sajnálom, hogy Eleket nem adtam a színiakadémiára.

Másik: Csak hallanád az én Bandimat. Oly tisztán csengő baritonja van a gonoszcsontnak.

Egyik (kissé bosszusan) — Első-rangu színész veszett el fiamban. Olyan kellemes tenorja van, hogy nem is képzeled, mikor rákezd a skálát, hogy á... á... á... no hát én félig sem bírnám barátom.

Másik: Az én Bandim mind a négy hangnemet bírja. Mikor olykor a bassz-szekundot fujja, ezen módon, á... á... á... no hát az én hangom kéh dongása hozzá képest, barátom.

Egyik (szurós tekintettel): Minden jó tulajdonsága mellett is egyért büszke vagyok a fiamra. Tud sporolni, barátom.

Másik: Az én Bandim egy fillért el nem költene a tudtom nélkül.

Egyik: Ne igyekezz letorkolni, barátom. Az én Elekemből olyan családapa lesz, barátom, hogy vénségre palotákkal rendelkezik. Ma töltötte be, barátom, a huszonötödik életévét, s még szeszes ital nem volt a szájában. Jegyzője az alkoholelleses páholynak...

Másik: Az én Bandim csak ó-szilvát iszik barátom... regelenként egy kávé kanállal. Kávéházban még soha nem volt.

Egyik: — Elek sem. Olyan, mint egy leány. Mindig korhol, ha kimaradok.

Másik: Lásd, az én Bandim is olyan. Egész este el van egy szódavíz mellett. Kedvencz itala.

Egyik: Elek az ebesit kedveli.

Pinczér (udvarias hajlongások között az egyikhez): Méltóztassék megbocsátani Fellegváry ur, ha zavarom. A fiatal Fellegváry Elek ur az éjjel kilenczvenhét korona czechet csinált... nagyon, de nagyon kérem...

Másik (kitörő örömmel): Ha, ha, ha! Ez nagyszerű! Bravó Bandikám, tehát te lettél a győztes.

Pinczér (mielőtt felveszi a pénzt a másikhoz): Bögözy ur kedves fia a Bandi pedig az álló tükröt törte be... ötvenhét korona nyolezvanégy fillér...

Másik (elszontyorodva): Hm, hm, hát így is szokta csinálni az az akasztófára való.

Egyik (magában): No megállj kölyök, csak menjek haza.

Másik (megfeleltetve magáról): Kitekerem a nyakát a bitangnak.

Szellő.

Kifosztott esküdtek.

Vakmerő lopás az esküdtszéki tárgyaláson.

— november 25.

Arad város igazságügyi palotájában, ott, ahol a pörösködő feleknek jogot szolgáltatnak s főképen pedig ahol a bűnösöket fenytik meg a bírák, tegnap délután öt órákor vakmerő tolvajlás történt az esküdtszéki tárgyalás folyama alatt, közvetlenül a tárgyalóterem tőszomszédságában levő szobában, ott, ahol az esküdtszék a verdiktet szokták meghozni.

Az esküdtszék Herce András világi legény bűnyét tárgyalta s a vádlottat szándékos emberölés büntette miatt hat havi börtönrre ítélte. Mielőtt azonban a tárgyalást befejezték volna, megtörtént az a hallatlan eset, hogy az esküdtek termében ismeretlen tettesek az esküdtek fogasokra aggatott télikabátjait kifosztották. A zsebekben talált összes iratokat, pénztárcákat, zsebkendőket, szivar- és dohányszelenczéket stb. elemelték.

Fábián Lajos, az esküdtszék elnöke az esküdtekhez intézendő kérdések megszövegezése után felhívta az esküdtszék bírákat a verdikt meghozatalára s annak megtörténtéig felfüggesztette a tárgyalást. Az esküdtek körülbelül egy félórán át tanácskoztak a számukra kijelölt teremben, amelynek egyik ajtaja a tárgyaló terembe, a másik pedig a folyosóra nyílik.

A teremnek a folyosóra nyíló ajtaja a tanácskozás ideje alatt mindig gondosan be van zárva, nehogy az esküdtek idegekkel érintkezessenek. Ezuttal azonban a szolgálta nyitva felejtette s csak kilincsrre volt betéve.

Az esküdtek befejezték a tanácskozást s az elnök újból megnyitotta a tárgyalást, hogy a verdiktet az esküdtek főnöke felolvassa s ennek alapján a törvényszék ítéletet hozzon. — A tárgyalás ezután már villamos lámpavilág mellett folyt, de közben hirtelen elsötétült a terem, mert a villamos vezeték fölmondta a szolgálatot. Nagy zűrzavar keletkezett erre s az elnök azonnal felfüggesztette a tárgyalást.

Tűstént telefonáltak a villamos-részvénytársaság irodájába, hogy küldjenek munkásokat, akik a vezeték ismét funkcióképesse tegyék. Csakhamar megérkezett egy villamos szerelő, akinek mintegy félórán munka után sikerült a vezetékben beállott hibát kijavítani. Ezalatt természetesen a tárgyalási teremben s a mellék-helyiségekben koromsötétség uralkodott.

A koromsötétség okozta zavart használták fel a vakmerő tolvajok s az esküdtek szobájának a folyosóra vezető, nyitva felejtett ajtaján belopóztak s a szoba egyik sarkában felállított fogasra függesztett összes téli kabátokat megmozdították és kifosztották.

A villamos vezeték kijavítása után a tárgyalás ismét a rendes mederbe terelődött. Az elnök nemsokára kihirdette az ítéletet s a tárgyalást befejeztnek nyilvánította. Az esküdtek funkciója véget ért, magukra öltötték kabátjaikat s ekkor vették észre, hogy azok egytől-egyig ki vannak fosztva. A tolvajok nagy sietőségükben néhány kabátnak a zsebeit is kiforgatták.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken, nov. 25. Lőcsei fehér asszony. „C” bérlet.

Szombaton, nov. 26. Bob herceg. (Operett.) „A” bérlet.

Vasárnap, nov. 27. Délután: Eleven ördög. (Operett.) Este először: Enyingi Török Bálint. (Szinmü.)

Pályázat Csokonai vigjátékra. Az 1905. év október elsején igazgatásom alá kerül debreczeni színház ünnepélyes megnyitására pályázatot hirdettem egy Csokonai Vitéz Mihály életét és korát tárgyaló, egész estét betöltő vigjátékra vagy szinműre, mely pályázat feltételeit véglegesen a következőkben állapítom meg:

1. A pályázatban kizárólag csak vigjátékok vagy szinművek vehetnek részt, melyek tárgya Csokonai Vitéz Mihály és kora.

2. A vigjáték, vagy szinmű nyelvezete a szép próza legyen, de felhasználhatók Csokonai Vitéz Mihály dallamos versei közül azok, amelyek a darab meséjébe beilleszthetők ép úgy, mint beillesztve találjuk „Himfy dalai” című szinműbe Kisfaludy néhány költeményeit.

3. Az annak idején előkelő írókból megalakítandó bíráló-bizottság által legjobbnak ítélt mű egy ezer korona díjat nyer.

4. A pályadíjat nyert szinmű vagy vigjáték előadási joga a pályázatot hirdető szinigazgatónak az igazgatása alá tartozó színházakra nézve külön ellenszolgáltatás nélkül biztosítottatik, a többi színházakra vonatkozólag más szinigazgatókkal szemben a szabad rendelkezési jog a szerzőt illeti meg.

5. A pályázatban dícsérettel kitüntetett legjobb művek előadási joga a 4.-ik pontban érintett módon köttetik le, amennyiben ezen művek pályázatot hirdető igazgató által előadásra tüzetnének, szerző az első két előadás után tiszteletdíjúl a jövedelem 10, azaz tíz százalékát kapja, minden későbbi előadás után pedig a jövedelem 5, azaz öt százalékát.

6. A pályázati határidő 1905. május hó elseje. E határidőn túl beérkezett darabok figyelembe nem vétetnek.

7. A pályázati művek idegen kézzel, tisztán és olvashatóan írva lapszámozva és bekötve a debreczeni törvényhatóság kebelében fenálló szinügybizottság elnökéhez, Kovács József Debreczen város polgármesteréhez küldendők be.

8. A pályaművek mellé a szerző valódi nevét, polgári állását és lakhelyét tartalmazó pecsétes jelígs levél csatolandó. A pecsétes levelen ugyanazon jelíge legyen, mint a pályamű homlokán. Zilahy Gyula szinigazgató.

Enyingi Török Bálint. Szathmáry Zoltán pályanyertes darabjáról ma délelőtt tartották a második főpróbát, melynek lefolyása arra enged következtetni, hogy a darab zajos sikert fog aratni. Az előadásra jegyek már szombaton válthatók a nappali pénztárnál.

Színházi hírek. Sugár Aranka betegsége miatt a mára hirdetett „Szökött katoná” című népszinmű előadása a jövő hétre halasztatik, helyette színre kerül a „Lőcsei fehér asszony” című érdekes történeti szinmű harmadszor. A szombatra hirdetett „Kis alamuszi” című operett előadása szintén a jövő hétre halasztatik s helyette színre kerül a „Bob herceg” című operett, a legutóbbi szereposztással.

Vasárnap délután Konti József 3 felvonásos operettje az „Eleven ördög” kerül színre félhelyárrakkal, este pedig Szathmáry Zoltán „Enyingi Török Bálint” című drámájának lesz a premiérje, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében.

NAPI HIREK.

A főiskolai ifjuság tiltakozó gyűlése.

Üdvözlöt az ellenzéknek.

— nov. 25.

A debreczeni öskollégium hazafias ifjusága — mint a „Debreczen” tegnapi száma jelezte — kérte az akadémia igazgatóját, adjon engedélyt az ifjuságnak a kormány alkotmánysértésével szemben, tiltakozó gyűlés tartására.

Az akadémiai igazgatónak nem volt kifogása a gyűlés megtartása iránt, de azt — mint politikai mozgalmat — a főiskola falain belül nem engedélyezheti.

Erre az ifjuság nevében Kövér Árpád szénior a polgármesterhez fordult a hazafias kérelemmel. — Kovács József polgármester készséggel tett eleget az akadémiai polgárság óhajának és megengedte, hogy a Korona vendéglő termében gyűlést tartsanak.

Pontban két óraker indult el a szénior vezetésével az akadémiai polgársága a főiskolából. Az imponáns menet zászló alatt, a Kossuth nótát énekelve vonult a Korona nagytermébe.

Az ifjuság és pártunk néhány vezérembere színültig megtöltötte a termet.

Az ülést Kövér Árpád szénior nyitotta meg. Remek szép szavakban festette le a politikai helyzet szomorú állapotát. Kikelt az ellen a merénylet ellen, melyet a kormány a magyar alkotmányon ejtett.

Az ifjuság mindegyre félbeszakította a szénior beszédét „Abczug Tisza” és „Eljen az ellenzék” kiáltásokkal.

Aztán az alábbi táviratszöveg elfogadását ajánlotta, mit az ifjuság nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadott.

A távirat szövege a következő:

„Az egyesült ellenzék nagyszámú elnökének, Kossuth Ferencnek Budapest.

A debreczeni főiskola ifjusága most tartott gyűléséből szívének legmelegebb érzésével üdvözlö az egyesült ellenzék, vele együtt érez és benne látja szeretett hazájának és vérrel szerzett alkotmányának őreit. Adjon Isten kitartást, erőt a jogos küzdelemhez.”

Néhányan beszéltek még és az ifjuság mindvégig a legnagyobb elkeseredéssel abczugolta a kormányt.

A gyűlés a Kossuth nóta éneklésével ért véget.

Azután az ifjuság a Szabadságszobor elé vonult és ott a Kossuth nóta hangjai mellett a Magyar Szó egyik példányát ünnepélyesen elégette.

— **A közgyűlés előkészítése.** A városi tanács Domahidy Elemér főispán elnöklésével holnap délelőtt teljes ülést tart, melyen a decz. 1-én tartandó közgyűlés tárgyait készítik elő.

— **Debreczen tiltakozása.** A debreczeni függetlenségi párt intéző bizottsága ma este a függetlenségi kör helyiségében ülést tart, melyen a képviselőházi merénylettel szemben való állásfoglalásról tárgyalnak. Az intéző bizottság albizottságot küld ki, mely a városi közgyűlés és a népgyűlés elé terjesztendő indítványt szerkeszti meg. A szervező bizottság ülésén dr. Bakonyi Samu orsz. képviselő is részt vesz, ki e czélból ma Debreczenbe érkezett.

— **A házbéradó összeírása.** A miniszter már döntött a házbéradó összeírása ügyében. A pénzügyigazgatóság ugyanis felirt a pénzügyminiszterhez, hogy a házbéradóösszeírást halassza el mindaddig, míg az 1904. évi adóösszeírás be nincs fejezve. A miniszter mai leiratában azt a választ adja, hogy tekintet nélkül az 1904. évi adóösszeírásra, még ez évben meg kell kezdeni a belső-összeírást.

— **Thaly Kálmán Debreczenben.** Debreczen város I. kerületének szeretett képviselője dr. Thaly Kálmán vasárnap vagy hétfőn érkezik Debreczenbe.

— **A szervező bizottság ülése.** A szervező bizottság Domahidy Elemér főispán elnöklésével ülést tartott ma délelőtt. A gyűlésen az eddigi ülés jegyzőkönyveinek egy részét olvasták fel és hitelesítették.

— **A világitási bizottság ülése.** A világitási bizottság holnap d. u. Körner Adolf elnöklésével ülést tart. A gyűlés egyik legfontosabb tárgya a helyi vasut villamossá átalakításának kérdése lesz.

— **Értekezlet a vízvezeték és csatornázás építése ügyében.** A közgyűlés a vízvezeték és csatornázás kiépítése ügyében egy bizottságot küldött ki. Ez a bizottság Domahidy Elemér főispán elnöklésével ma d. u. 3 óraker a városháza nagytermében ülést tart.

— **A közjegyzői kamara gyászja.** A Balogh Géza kir. közjegyző halála alkalmából a debreczeni közjegyzői kamara, melynek az elhunyt egyik kiváló tagja volt, a következő gyászjelentést adta ki: A debreczeni királyi közjegyzői kamara választmányja, a kamarához tartozó összes kartársak nevében is mély fájdalommal tudatja, hogy nagyváradi Balogh Géza debreczeni királyi közjegyzőf. év és hó 23-án hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Kedves halottunk porrései november hó 25-én délután fél 3 óraker fognak a Kossuth-utca 9 ik számú háznál tartandó szertartása után a róm. kath. temető kertben örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1904. november hó 24

— **Tanácsbíró választás.** Puky Gyula lemondásával megüresedett a tiszántul ev. ref. egyházkerületnél egyik tanácsbírói szék. A szavazást a betöltés iránt megejtették, de abszolút többséget egyik jelölt sem kapott. A püspök tehát az első szavazás két legtöbb szavazatot kapott jelöltje között új szavazást rendelt el. A világi tanácsbírói szék betöltésére holnap délután szavaznak a püspöki hivatalban. A két jelölt Mezőssy Béla orsz. képviselő és Padrah Sándor h.-szoboszlói kir. közjegyző.

— **Az O. M. E. E.** egy igen jelentékeny gazdasági eredményt vívott ki legújabbban, amikor a kereskedelmi miniszternél a gazdák részére engedélyezett takar-

A vá-
pán el-
tart,
gyűlés

A deb-
cotsága
ségében
néryen-
árgyal-
tttságot
a nép-
rkeszti
Bako-
sz, ki e

ssa. A
éradó
zűgy-
pénz-
zár-
ndad-
zeirás
mai
hogy
adó-
g kell

enben.
zerett
ásárnap

se. A
r főis-
lélelőtt.
veinek
ék.

se. A
Körner
s egyik
amossá

s oss-
gyűlés
ügy-
bizott-
lésével
termé-

ya'za'
la al-
amara,
ja volt,
A deb-
alaszt-
kar-
nal tu-
deb-
23-án
derült.
er hó
ssuth-
zertar-
örök
4. no-

Gyula
tul ev.
i szék.
tték, de
kapott.
ét leg-
zött új
csbirói
vaznak
ezössy
or h.-

jelen-
ki leg-
iszter-
takar-

mányszállítási díjkezdvezményeket a közvetítő kereskedelem számára is kieszközölte; mondanunk sem kell, hogy ez a díjkezdvezmény, amely elejétől kezdve kellett volna, hogy megillessen a kereskedőt, első sorban a gazdaközönségnek, a jószágirtó földbirtokosnak tesz szolgálatot és ezzel az O. M. K. E. fényes bizonyítékát adta annak, hogy létezése nem tisztán osztályérdeket szolgál, hanem tényleg magasabb szempontok, a közérdek igaz és méltányos szolgálata képezi nagy társadalmi súlylyal bíró vezetőségének munkaprogramját. Amit tehát annak idején nagyon sérelmesnek kellett találnunk, hogy a díjkezdvezmények csak akkor jártak, ha feladó és címzett a mezőgazdasággal foglalkozó egyének és ez a vasut előtti nehézséges alkakosságokkal összekötött eljárással igazolandó, — jóleső megelégedettséggel állapítjuk meg most, hogy illetékes helyen meg volt az érzék az iránt, hogy a közvetítő kereskedelemnek is megadott ezen kedvezményvel azon az általános fenyegető veszedelemmel lehet segíteni, mely a takarmányhiányból vagy helyenként szükségéből gazdáink jószág állományát fenyegette, amely azonban a valóságban szerezésére kisebb, mint amilyentől a nyári szárazság napjaiban tartani lehetett.

— **Szávay Gyula, a debreczeni háziur.** Haja, hova tűnt az idő, amikor a szegény kótyonfitty poétának nem volt egyebe a versein kívül egy ménkü kraválinál, ami a rendeltetésén kívül paplan is lehetett meg szalvéta. Egy két deczenium alatt nagyon fordult a világ sorja. Nem mondhatja seuki, hogy manap az íróember munkáját Magyarországon fényesen honorálják, csak megközelítően is úgy, ahogy a külföld becsüli az írói terméket, de a talantum érvényesül s a költőnek hála isten, nem kell éheznie. — A borzas üstökű, ellenállhatatlan nyakravalóju titánok eltűnésezték s velük együtt veszett el a közhiedelem, hogy a költő csak akkor igazi költő, ha nincs rendben az öltözete. Óh, a poéták ma tisztos nyárpolgárként élnek, uram-bocsa' adófizetők, választók s engedelmes háziurak. A költőháziurak díszes sorába most belépett Csokonai városának édes szavú poétája, Szávay Gyula, aki megvásárolta Debreczenben a nagyerdői Sétakert egyik legszebb emeletes nyaralóját.

— **Hadkötelesek összeírása.** A m. kir. honvédelmi miniszter az 1905. évben sorozás alá kerülő ifjak összeírását elrendelve, felhívta: nek úgy a debreczeni illetőségű, mint a városunkban csak ideiglenesen tartózkodó 1884, 1883 és 1882. évben született ifjak, hogy összeírásuk végett november hó végéig a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (városház emelet 18. 19. számú szoba) annyival is inkább jelentkezzenek, mert a jelentkezés elmulasztása esetén a védtörvény 35 §-a alapján 10 koronától 200 koronáig terjedő pénzbírsággal fognak büntettetni. Személyazonosságuk igazolása végett a birtokukban levő okmányaik (leczke könyv, munka vagy cselédkönyv vagy keresztlevél stb.) magukkal hozandók. Egyben felhívta nek az 1885. és 1886. évben született debreczeni illetőségű népfőlkölk köteles ifjak is, hogy összeírásuk végett szintén jelentkezzenek. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályától.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Nagy Margit róm. kath. 9 éves, Czuna Juliánna ev. ref. tíz hónapos, Marjalaki Sándor ev. ref. 39 éves, Stern Jenő izr. 11 hónapos, Csontos Eszter ev. ref. 9 éves, Csige Józsefné ev. ref. 64 éves.

— **Lopott fehérneműk.** Az éjjel az Egyháztér 4. számú háznál a szárítás vé-

gett kiterített fehér ruhákat ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a tolvajt keresi.

— **Református zeneközölny.** Ezen a czímen Fövényessy Bertalan sárospataki organista folyóiratot indított. A hézagpótló folyóiratnak Mácsai Sándor és P. Nagy Zoltán zenetanárok a debreczeni munkatársai.

— **Részeg bagosiak.** Ugy látszik, hogy a hajdubagosi embereknek nem izlik az ottani bor és ide jönnek Debreczenbe berugni. Az éjjel két bagosi embert vittek be holt részegen a bűnügyi osztályhoz. Az egyiket Berta Lajost a nagyerdői fürdőháznál találák, a másikat, Verendi Sándort a Miklós utozán szedték fel a földről. Mindketőt szabadjeggyel küldik haza.

— **Koronás torták.** Budai Károly ismert jóhírű cukrászdája olosó inyosiklandozó újdonsággal kedveskedik a közönségnek: koronás tortákkal. Mondanunk sem kell talán, hogy a közönség méltányolja az érdemes cukrászda ez ujtását és figyelmejelétül számos megrendeléssel halmozza el.

— **Katonazenekar** hangversenyez minden vasárnap este Márkus Jenő Dréher sörösarnokának éttermében.

Szabad szervezkedés.

Alkotmányunk hajója
Nagyon összeroskadott:
Nemzeti lét tengerén
Oldalra dült... s fenekén
Czinezog a patkányhad!

Léket kapott oldala:
Csaknem el van veszve,
Vihar bontja fedelét
S száz darabban hordja szét
Tőlünk messze messze!

Ez alkotmány volt pedig
Talizmánunk régen:
Vezetett sok századon
S éltünk büszkén, szabadon,
Harcban is keményen!

... Független képviselő
Hej be függő lettél:
— Szinte hasit szivekig —
Látjuk ezt már évekig
Minden kicsi tettnél!

Ezeréves kincsbányánk,
Drága alkotmányunk:
Csak veled van itt élet,
Nem hagyunk el mi téged,
Bár csak gyász van nálunk!

Önállóan, szabadon
Szervezkedj magyar nép.
Ha rab voltál sokáig:
Szolga soha!... egy szálíg
Hős az, ki sikra lép!

Szathmári Karoly.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

A király elutazása.

Budapest, nov. 25. A király decz. 9-én hagyja el Gödöllőt és Bécsbe utazik.

Szell Kálmán lemondó levele.

Budapest, nov. 25. Szell Kálmán nyílt levelének megjelenését ma estére várják. *Politikai körökben döntő fordulatot várnak a politikai helyzetben a levél megjelenésétől.*

üdvözlő felirat Berzeviczynek.

M.-Sziget, nov. 25. Máramarosvármegye ma délelőtt közgyűlést tartott, melyen az oroszok és oláhok nagyszámmal jelentek meg.

Balogh Mihály orosz vikárius indítványt terjesztett elő, hogy üdvözlőjek Berzeviczy minisztert a népoktatási törvény revíziója alkalmából.

Hazafias szellemű beszédben okolta meg indítványát és ajánlotta elfogadásra.

A közgyűlés 79 szóval 7 ellenében elfogadta az indítványt.

A szabolcsmegyei szabadelvűpárt gyűlése.

Nyiregyháza, nov. 25. A Szabolcsmegyei szabadelvűpárt e hó 27-én d. e. 10 órakor a „Korona” termében gyűlést tart, melyen Mandel Pál képviselő a politikai helyzetről tart beszédet.

A külügyminiszter Keszthelyen.

Budapest, november 25. Goluhovszky gróf külügyminiszter Keszthelyre utazott. A külügyminiszter Festetich Tasziló gróf vendége ki vadászatra hívta meg.

Halálugrás a torony ablakából.

H.-nánás, nov. 25. Mocsár Bertalan cigány felesége pár nap előtt meghalt. Mocsár annyira szívére vette az asszony halálát, hogy tegnap este harangozáskor a toronyba ment és a torony ablakából leugrott. A szerencsétlen embert halva találták meg.

Orosz-japán háboru.

London, november 25. A „Reuter” ügynökség jelenti, hogy az oroszok keleti szárnyán az előőrsök összeütköztek.

Az összeütközés rendkívül véres volt és az oroszok súlyos vereségével végződött.

Az oroszok 280 halottat hagytak hátra. A japánok vesztesége 48 halott.

A japánok szakadatlanul bombázzák Port-Arthur. A japán hajóágyuk, amelyeket szárazföldre vittek, napról-napra pontosabban és biztosabban céloznak. Tokióból érkezett táviratok szerint az orosz katonák egyre nagyobb számban szöknek meg a várból.

Az oroszok mult hétfőn éjjel kirohantást tettek a kikvansani erődből, de a japánok vissza kergették őket. Kedden délben sikerült a japánoknak hajóágyuikkal az arzenál szomszédságában levő épületeket meggyújtani. A tűz az erős szélben nagyon elharapódzott és az oroszok csak későn este tudták eloltani.

Tőzsde.

Budapest, nov. 25.

Buza	1905 áprilisra	10.25
Buza	1905 októberre	8.80
Rozs	1905 áprilisra	7.97
Rozs	1905 októberre	7.97
Tengeri	1905 májusra	7.57
Zab	1905 áprilisra	7.21
Zab	1905 októberre	7.21

Készáru: ártartó.

VEGYES HIREK.

* **A férj felelőssége a feleség adósságaiért.** Az angol asszonyok az utóbbi időben tömérdek adósságot csináltak a szabónőknél és a divatárusnőknél. Oka ennek egyrészt az általános közgazdasági depresszió Angliában, másrészt pedig, hogy sok a női ruha- és kalapkereskedő s túlságosan nagy a konkurencia. Főleg azonban abbn kell az eladósodás okát keresni,

hogyan Viktória királynő halála óta és azóta, amióta Edvárd király udvara áll a társaság élén, az angol nők igényei divatozikk dolgában nagyon megnövekedtek. Még a középosztály — és a kis polgári osztály hölgyeinek ruhaszámlái is horribilis összegre rugnak. Így csak egy ruhakereskedő részvénytársaság mult évi mérlegében 720.000 koronát volt kénytelen mint kétes követelést kimutatni. Az ilyenfajta adósságok összege azonban a többi kereskedőknél milliókra megy. Sok kereskedő az utóbbi időben a férjét pörölte be az asszony adósságáért. A bíróság azonban rendszerint elutasította a hitelezőket, mert sok esetben bebizonyult, hogy a férj bőséges tüpénzt ad a feleségének, máskor pedig a bíró, akinek Angliában szinte határtalan diskreczionális hatalma van úgy vélekedett, hogy a kereskedők meg gondolatlanul nyújtottak hitelt s éppen ezért nem is részesítette őket jogvédelemben. Most azután, mint Londonból írják, a kereskedők mozgalmat indítottak érdekeik megvédésére. Megalakult a Défence Association, a védőegyesület, amelynek tagjai jóformán csupa olyan nőiruha- és divatárkereskedő, aki tulságosan sokat hitelezett s pénzének legnagyobb részét behajthatatlannak kell, hogy tartsa. Ez az egyesület több kiváló angol jogász segítségével egy törvényjavaslatot készített, amely szabályozza, hogy mennyiben felelős a férj feleségének a szabónál és divatárúsnál csinált adósságaiért. Az egyesület legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy az alsóház elé terjeszti ezt a törvényjavaslatot, amely 13 pontjában nagyon is körmonfont ravaszszággal gondoskodik arról, hogy a férj ne bujhasson ki felesége adósságainak kifizetése alól. Am nagyon kétséges még, hogy vajjon lesz-e törvény ebből a javaslatból, mert hiszen ezt is olyan férjek fogják tárgyalni, akik kétségkívül nem szívesen zudítanak most magukra egy esomó adósságot. Az asszonyok könnyelmű adósságesinálása ellen pedig a legjobb fegyvernek nem ezt a törvényjavaslatot tartják, hanem azt, hogy a kereskedő ne hitelezzen tulsokat.

* **A férj bosszúja.** Nem első és nem utolsó eset, hogy az asszony ott hagyja a férjét. Erre igen találó egy francia közmondás, mely magyarul így szól: „Keresd az asszonyt.” És a felszarvazott férj keresi a hűtlen asszonyt. — Így tett Német József is, kinek a feleségét Gócsi Ferencz elcsábította és magával vitte. Keresés közben Német ráakadt a szerelmes párra és el akarta döngetni oldarbordáját. De a csábító paraszt Don Juan elébe állt és z asszony védelmére kelt. A megcsalott férj azonban nem volt rest, hanem nagyot ütött botjával a csábító fejére, úgy hogy súlyos testi sértezt követelt el. Ezután pedig hűtlen neje nek támadt és azt páholta el alaposan. A rögtönítélő férjet feljelentették a járásbírósnál.

* **Vadmacska a kávéházban.** Nagy riadalmat okozott a tegnap délután a marosvásárhelyi Korzó kávéház vendégei között egy élő, morgó vadmacska. Rechnitzer elmenekült, a pinczerek a ventillátorokba bujva forogtak, a feketék felborultak ömlöttek szét a földön, az alsós, kaszinó, tarok, mind kontra nélkül szüntek meg egyszerre, a kasszatünder a pálinka üvegek rekeszébe bujt, a szakács a jégkaszténbe vitte magával a kávé leányt, a fizető pinczér pedig pénzzacsakójába bujt. Csak egy ember maradt nyugodan: a mindig jó kedvű, bohém Jeney Jóska, aki aztán felvilágosította az ijedteket, hogy a vadmacska a kávéházban van ugyan, de ketreczbe van téve. Erre aztán megnyugodva, olyan kasszakontrákat lehetett hallani, hogy a karsu márványasztalok zugtak bele. Jeney aztán elmesélte, hogy egy embere háza mellé húzódott meg a vad-

macska, amit az nyakon fogott, azt hívén, hogy nyul, de úgy megijedt tőle, hogy bedobta az istállóba, ahol aztán megfogták. Most az alsó szolgabírósnál van és vagy a kollegiumé, vagy a másé lesz. — Mégis kedves az a Korzó kávéház.

Az 1905. évre kisorsolt esküdtek.

— november 25.

Hegedüs György magánzó, dr. Hegedüs Jenő ügyvéd, Hevesi Gyula szénkereskedő, Hódi Béla ev. ref. egyházi levéltárnok, Hoffmann Gusztáv kocsigyártó, Horváth Gusztáv órásmester, Horváth János gazdálkodó, Hulka Ede gazdálkodó.

Ippen Ignác József rövidáru kereskedő, Jándi Mihály szatócs, Jámbor Imre gazdálkodó, Jenei József gazdálkodó, Jobbágy Imre magánzó, Jobbágy János gazdálkodó, Jóna Bálint gazdálkodó, Jóna János fűszerkereskedő, Jóna János gazdálkodó, Jónás Mór az „Anker” bizt. társaság főgynöke, Juhász Ignác ügyvéd, Juhász István mulakatos.

Kádár Imre timár m., Halászi Kálmán asztalos, Kállay András asztalos, Kállay Sándor lakatos, Kántor József hentes, Káposztás János ármentesítési pénztárnok, Károlyi István kádár, Katona József földbirtokos, Keckés István hentes, Kenyeres Károly földbirtokos, Kerékgyártó István orgonakészítő, Ifj. Kertész István máv. főkalauz, Kertész István földbirtokos, Keszi Gábor magánzó, Király Ferencz ács m., Kiss Bálint sertéskereskedő, Kiss László lakatos, Kiss József magánzó, K. Kiss József nyug. tanár, Kiss József cipész, Klein Antal pék, Kleinfeller Károly czimfestő, Kohn Lipót bőrkereskedő, Kohn Manó nagykereskedő, Kolozsvári István csi madia, id. Komlóssy Lajos Arthur ügyvéd, Lomlóssy Lajos fűszerkereskedő, Kontsek Géza fűszerkereskedő, Koppányi Dávid kovács, Kormos Mihály háztulajdonos, Korondi Sándor gépraktári bizományos, Kozák Ferencz cipész, Kozányi Zoltán nyug. honvéd őrnagy, Kozma Imre mészáros, Kovács Ferencz timár, Kovács János sertéskereskedő, Kovács János bádógos, Kovács József asztalos, dr. Kovács József ügyvéd, Kovács József géplakatos, Kovács Sándor asztalos, Kovalitzky Antal reálisk. tanár, dr. Körösi Kálmán ügyvéd, Körösi Sándor gazdálkodó, Krausz F. Bernáth fűszerkereskedő, Kubay Alajos magánhivatalnok, Kulcsár Imre fűszerkereskedő, Kun Sándor géplakatos, Kurian Gyula órásmester, Kutson Miklós asztalos mester.

László József könyvkereskedő, Lám Sándor üvegkereskedő, László József kovács mester, Lichtblau Albert katona isk. igazgató, Liszka Nándor nyug. főgymn. tanár, Losonczy János lakatos mester, Lőfkovics Arthur órács és ékszerész, dr. Lőfkovics Márton bankigazgató, Lukács Vilmos beton és cement építk. vállalkozó.

Maurer Emil gazdálkodó, Májer Géza háztulajdonos magánzó, Májer János rőfőskereskedő, Medgyesi Gábor szijgyártómester, Meisels Vilmos gazdálkodó, Mentze Henrik diszműáru kereskedő, Mezei Gyula ácsmester, Ménes András gazdálkodó, Mike Ferencz gazdálkodó, Miklósy Gyula földbirtokos, Molnár Ambruzs kovácsmester, Molnár István gazdálkodó, Molnár Mihály szűrszabómester, Morvai Sótér kéményseprőmester, Möldner József borbélymester, Murakózy László gyógyszerész.

Nagy Béla keztügyáros, Nagy József timármester, Nagy Lajos csizmadiamester, Nagy László háztulajdonos magánzó, dr. Nagy Sándor ügyvéd, Nagyházi János építőmester, Nánássy Lajos vaskereskedő, Nehéz János szobafestőmester, Neubauer János sodronygyáros, Neumann Miksa divatárkereskedő, Németh Mihály hentesmester, Nyilas István gazdálkodó, dr. Nyiri Ernő ügyvéd.

Oláh András sertéskereskedő, Oláh Sándor magánhivatalnok, Ormós Gábor timármester, Orosz István gazdálkodó, Oroszky Sámuel magánzó, Ókrós István gazdálkodó.

Pálmafi Pál szatócs, Pásztor Gyula vaskereskedő, Pásztor János gazdálkodó, ifj. Pethő György ácsmester, Pesics Sándor kovács mester, dr. Peckó Ernő főgymn. tanár. Eddig összesen 240 esküdt.

INGATLANOK FORGALMA.

Hartstein Kálmáné Gutman Irma veszi a debreczeni 2272 sztkvben foglalt Piacuteza 83. sz. házat Geréby Pál és társaitól 80000 koronáért.

Nagy Péter és neje Vági Lidia veszik a pusztá fancesikái 40. sztkvben foglalt 12 hold 1599 négyszögöl kaszálót Csizsár Andrástól 5000 koronáért.

Sáfár Mária veszi a debreczeni 1759. sztkvben foglalt 832 négyszögöl Sestakerti szőlőt özv. Varga Józsefné Csonka Juliánától 3800 koronáért.

Bakó József és neje Ujvári Zsuzsánna veszik a nagy Cserei 38. sztkvben foglalt 9 hold 773 négyszögöl kaszálót B. Nagy Jánostól 3800 koronáért.

Erdői Péter veszi pusztá Elepi 225. sztkvben foglalt 50 hold 1000 négyszögöl tanya földnek felerészét nejtől Bányai Juliánától 13500 korona értékben ajándék czimén.

Berziki Mihály és neje Dobi Zsuzsánna veszik a pusztá nagyhegyesi 107 és 116 sztkvben foglalt 9 hold 1308 négyszögöl tanyaföldet Csige Sándortól 7200 koronáért.

Gyórfi Lajos és neje Kemecsey Róza veszi a debreczeni 3989. sztkvben foglalt 564 négyszögöl homokkerti szőlőt a depr. első takarékpénztártól 1300 koronáért.

Szekerka János és neje Csolhó Anna veszik a debreczeni 3938. sztkvben foglalt 615 négyszögöl homokkerti szőlőt a depr. első takarékpénztártól 2100 koronáért.

REGÉNYCSARNOK.

Két leány.

Irta. Alba Nevis.

— Te Böske, — mondta hizelegve — hiszen te egészen nagy leány vagy már, hogy megszépültél!

Odahuzta magával a konzol-tükör elé s a fejét fejéhez tartva, nézett szét a fiuk közt. A hatás igazán váratlan és elképzelhetetlen volt; finom, magasra fésült, művészi frizurája mellett a Böske boglyas, össze-vissza kuszált kis feje, pikáns, gondosan puderezett arczával amannak poros, megrémült arczocskája s karsu, telt idomaival hivalgó teste — melyen egyetlen ráncz nélkül feszült meg a rafinált elegáns toalett — összesimulva a Böske gyűrött, igénytelen falusias ruhájával...

A fiuk nevettek, Böske a tükörbe nézett és rettenetesen elpirult; a vér elöntötte az egész arczát.

— Nem vagyok olyan karsu, — lihegte — mert felényire se fűzöm magam. És az arcom se olyan szép, mert nem használok festéket!

Heléna egy pillanatra egészen megdermedt a haragtól, a kezei reszkettek, amint az uszályát fogta, de egy pillanat alatt már magához tért s kaczagva fordult vendégeihez:

— Igen. Uraim, — szónokolta — egy jó tanácsot adok önöknek; ha vala-

melyik nőszülni akarna, csak falusi leányt vegyen el! Ezekben van még őszinteség, ártatlanság és...

Elhallgatott, csak a gonosz, csillogó szemei beszéltek tovább s ezt a beszédet valamennyien megértették.

Megértették, hogy voltaképp az elhallgatott harmadik jelző kedvéért mondódott el az előbbi kettő... az a jelző pedig nagy gonoszság lehetett.

Estére azonban mégis kibékültek, Böske meg Helén. Aféle furfangos, leánytaktikával keresztülvitt békülés ez; mint ahogy nem mutatták előbb a haragjukat, épp úgy nem rohanták meg egymást most se a kedveskedéssel.

Lassan és fokozatosan békültek, mint ahogy két ravasz, okos hadvezér környékezi egymást.

Először Heléna kezdte: vacsoránál, mikor körülülték a pompásan terített ebédlőasztalt, odaerőltette a Böske tányérjára a saját kedvenc falatját, a kerek, gyenge, pirostra sült kacacsombot, meg az apró, sötét, ropogós májacskát. Böske meg, akit roppant meghatott ez a gyöngédség, teljesen kibékülve, készséggel segített neki a tálalásnál.

Igy hát újra kész volt a barátság s mikor ágyukba bujtak a Helén hófehér, puha, öklömnyi kis szobájában, már nem volt lelkükben a haragnak egy foszlánya se. Elsuttogták egymással a sötétség védelme alatt minden apró cseprő titkukat, leányos gyönyöreiket, parányi bajaikat.

Egyszerre csak nagyon sejtelmesen így szólt Helén:

— Te, a kaland, a legédesebb dolog a világon, az egyedül, amiért általan élni érdemes! Te persze nem tudhatod ezt, neked nem volt még kalandod, de egy kicsit később be fogod látni, hogy a kaland többet ér minden másnál!

— Tudom, — kottyantotta ki Böske némi büszkeséggel, — nekem már udvarolt is egy...egy hadnagy...

Jesszus! — ezt félig sikitva mondta Helén — egy hadnagy! Nem is hinné az ember...

S ebben a perczben már ott érezte Böske maga mellett, szinte hozzátapadva a Helén nyulánk, forró testét s gömbölyödő vállára rászaladt amannak egy hosszú, fekete hajfürtje.

— Hogy volt? Mi volt? Mikor volt? — hadarta lihegve Helén. Czukros, aranyos Böske, el kell mondanod mindent, mert én az ilyeneket nagyon szeretem és a kíváncsiság izgat.

Böske csodálkozva hallgatta s főképp az utolsó szó volt neki idegen.

— Izgat?... mondotta, — mi az?

Helén összeszorította a fogát és magyarázta:

— Hát hogy is mondjam? Ugy; izgat!... s sziszegve ismételte: izgat!

Azután elkaczagta magát:

— Csacsi vagy, ezt nem lehet másképp mondani. No, beszélj.

A szoba egészen sötét volt, de Böske úgy látta, mintha apró, tarka pontok futkosnának át rajta. Lehunya káprázó szemét s úgy beszélt egész mámorosan:

— Megcsókolt!

Mint a visszhang, ismételte Helén:

— Megcsókolt?

— Meg!

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 64. Bérlet 48-ik szám (C)
Ma, pénteken, 1904. évi november hó 25-én:

A lőcsei fehér asszony.

Enekes történeti színmű 7 képből.

Holnap, szombaton, november hó 26-án:

Bob herczeg.

Operett 3 felvonásban.

NYILTTÉR.

Fogtechnikus Bécsből.

15 év óta a fogtechnikai téren dolgozom és jelenleg dr. Szász Adolf orvos urnál vagyok alkalmazva, ahol az ezen szakmába vágó munkákat u.: m.: **műfogakat kautschukban és aranyban, arany koronákat és hidákat (u. n.: szájpadlás nélküli fogakat)** gyorsan és jól elkészítek.

Tisztelettel

Zlamál János,

fogtechnikus.

Dr. Szász Adolf orvos urnál,
Széchenyi-utca 1. sz., I. emelet.

Alkalmi vétel folytán

míg a készletből tart — az alanti bámulatos olcsó árban ajánljuk a következőket:

Egész finom férfi ingek 1 forint 10 krtól.

Férfi és fiu kalapok 80 krtól.

Női, férfi és gyermek meleg öltő ruhák 45 krtól.

Gyönyörű téli és nyári blouzek, alsó és felső ruhák, kostümök, miederek, női és férfi bőrkezttyük, 80 krtól.

Kitűnő minőségű férfi és női czipők, sár-czipők (kalosnik) eddig még nemlétezett olcsó árakon.

Valódi vászon női fehérneműek fél áron.
Gallér 10 kr., kézelő 15 kr.

Székely Jenő és Tsa utóda.
Piacz-utca 48.

1 liter

Borhegyi borviz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

Nagy alkalmi könyvbazar.

Üzletünk áthelyezése alkalmából régi Piacz-utcai helyiségünkben nagy tömeg elhalmozott

könyvet-, zeneművet-, képet papírát stb.

beszerzési áron alul árusítjuk el.

Árak már 5 fillértől felfelé.

Ezen bazar csak rövid ideig áll fenn és így kérjük ezen kedvező alkalma mielőbb felhasználni.

Teljes tisztelettel

László Albert és Társa.

Hegedüs S. és Sandor I.

könyv- és papirkereskedése

Debreczenben,

a kistemplommal szemben.

Főpiacz-utcai üzlethelyiségünk kiadó.

A dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolyosodását. Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 kor
1 tégely Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.

gyógyszertárában

DEBRECZEN,

Főtér 31. szám.

Új üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a gróf Dégenfeld-téren (Kenyér-piacz) ujonnan épült palotában a mai kor igényeinek megfelelő

női és leány felöltő raktárt nyitottam.

Üzletemben a legújabb Paletók, Havelok Raglán, Bunda, Gallér, Gyermek köpenyek és Szörme boák a legolcsóbban beszerezhetők. — Tisztelettel kérem a t. vevő közönséget saját érdekében raktáramat megtekinteni, mert a legcsekélyebb bevásárlásnál is tetemes összeget megtakarít.

Teljes tisztelettel

Klein Samuelné.

Legolcsóbb bevásárlási forrás. — Disz választék női és leányfelöltőkben. — Kérem a pontos címre ügyelni!

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomattól szög 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beklasztik. Apró hirdetések előre fizetendők.

MICZI. Ma táviratilag ment. Egy hét múlva két hónapi jön. B.-hoz ne fordulj P. jól találja magát, el nem felejt. Bármily csekélység is, ami most van, elég arra, hogy fedél alól várjuk a jobb időt. Ne feledd, hogy semmi más cél nincs, mint a nyugodt, békés állapot bárhol. Nem hiszed, mily kínos volt nekem tudni, hogy mily izgatottan várod te a postát. Nem lehetett. Ezentul rend lesz és most már pihenj. Irj gyakran. Arczképeket várom. A. nincs Pesten.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy 20 év óta a debreczeni piacon fenálló

butor-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg megnagyobbitottam, valamint egész modern gézerőre berendezett

butor-gyárat

létesítettem és ezáltal abba a nemes helyzetbe jutott m. hogy igen tisztlt vevőimet minőség, izlés és ár tekintetében, előnyö-ekben, mint bárhol, kiszámíthatom és a versenyt bárkivel könnyen felvehetem

Egyszersmind felhívom a n. é. közönséget saját érdekében kitűnő gyártmányu butoraim megtekintésére, valamint szabaddalmazott ebédülő és más asztalaimra, melynek minden lapját egészen kemény tömör fából, 244 darabból van összeállítva és ez által minden vetemedés, hasadás vagy furnir-lepattogzás teljesen hiányzik.

Tisztelettel

Killer Ede

butorgyáros, csász és kir. udvari szállító
DEBRECZEN.

Szőnyeg,

☒ függöny, butorszövet, ☒
linoleum

● raktárunkat, saját házukba ●

Kossuth-utca 5. sz.

|| földszintünk emeleti helyi-
|| ségeibe helyeztük ||

A még raktárhoz levő
szőnyeg, függöny, butor-
szövet, ág- és asztalterítőket
ameddig a készlet tart

✦ leszállított árak mellett ✦
árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa.

Debreczen Kossuth-u. 5.

KOVÁCS szerszámok: fuvó, 42 kilós, új, alig-
használt üllő és más egyebek, jutányos áron
eladók Haja Mártonnál, Kabán.

ZONGORA es czimbalom hangolást vállal ju-
tányos áron Konkoly Dénes Péterfia-u. 47

Hirlapelárusítók felvételnek

a „Debreczen” elárusítására
városi nyomdában,
városház keresztépület

Nincs többé szobafüst!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készü

220,000 drb. használatban. — Meggátolja a
füstzaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék
büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbeszt-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

A gazkandallóval való fűtés

a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható,

nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel,

nem rongja a levegőt,
disziti a lakást

nem drágább a fatüzelésnél.

Berendezése megrendelhető a légszesz-gyárnál.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó izü.

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/4 " " 4 " 40 "